

Ramsar's WWD 'Package' for 2011

Poster

Sticker

Do-it-yourself facemask for children

Brochure

CD with all the WWD materials in high resolution

Need more information on WWD? Visit www.ramsar.org/WWD/ or write to WWD@ramsar.org

Ramsar Convention Secretariat
Rue Mauverney 28
1196 Gland
Switzerland
Tel: +41 22 9990176
Fax: +41 22 9990169
ramsar@ramsar.org
www.ramsar.org

United Nations Forum on Forests Secretariat
DC1-1245, One UN Plaza
New York, NY 10017
USA
Tel: +1 212 963 3401
Fax: +1 917 367 3186
forest@un.org
www.un.org/esa/forests

جنگل‌ها

برای حفاظت از آب و تالاب‌ها

United Nations
Forum on Forests

۱۳ بهمن روز جهانی تالاب‌ها

کنوانسیون رامسر کنوانسیون برای حفاظت از تالاب‌ها

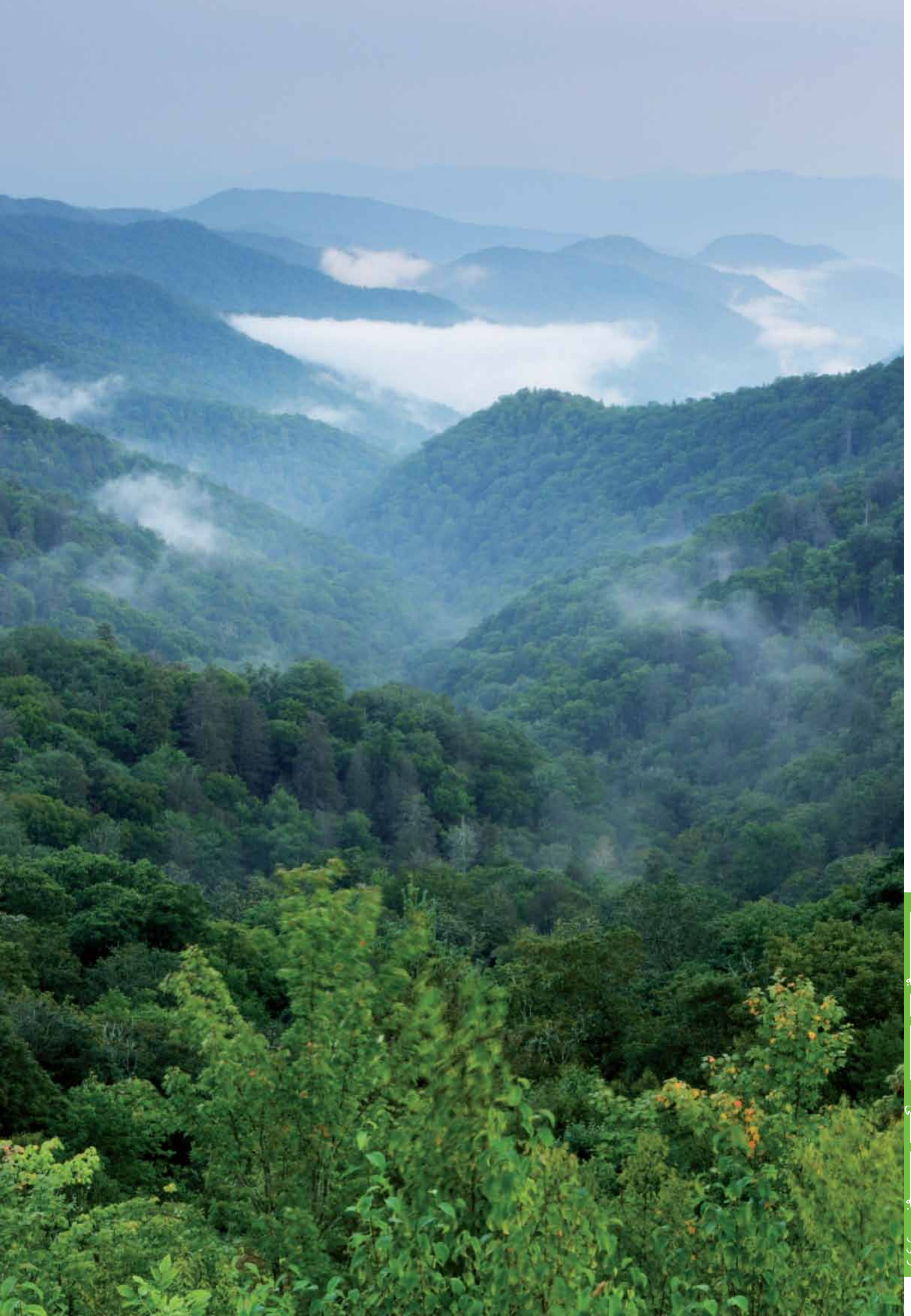
فهرست

- ۵ تالاب های جنگلی
- ۹ جنگل ها در نمایی وسیع
تالابها جنگلی و آب :
- ۱۲ یک ارتباط مستحکم
- ۱۴ جمع بندی ما از تالابها وجنگلها
چهلمین سالگرد کنوانسیون رامسر
(کنوانسیون حفاظت از تالابها)
- ۱۵

INTERNATIONAL YEAR
OF FORESTS • 2011

چهلین سالگرد کنوانسیون رامسر

حفاظت از تالاب‌ها

دوم فوریه ۱۹۷۱ روزتولد و تاسیس کنوانسیون رامسر درشهر رامسر درایران است. دوم فوریه امسال ۲۰۱۱ چهلین سالگرد تاسیس این معاهده بین المللی است که منحصر بر روی یک نوع از اکوسیستم یعنی تالابها تمرکز دارد. درسال ۱۹۹۷ کنوانسیون روز جهانی تالابها را به عنوان یک برنامه سالانه برای کسانی که به تالابها و زیبایی و مزایای آنها اهمیت می دهند معرفی نمود.

امیدواریم روز جهانی تالابها درسال ۲۰۱۱ فرصتی باشد برای حامیان تالاب که بتوانند به کنوانسیون رامسر و نقش آن در نجات تالابهای درحال تخریت توجه ویژه کنند.

آیا کنوانسیون پیشرفت داشته است؟ بعداز سال ۱۹۷۱ کنوانسیون از هرسو ارتقا یافته است.

درحال حاضر درچه وضعیتی هستیم؟

- ◀ ۱۶۰ کشور عضو کنوانسیون هستند
 - ◀ ۱۸۹۶ سایت رامسر درکل جهان به ثبت رسیده که معادل مساحتی حدود ۱۸۵ میلیون هکتاراست - بزرگترین شبکه مناطق حفاظت شده درجهان
 - ◀ ۵ نهاد بسیارفعال بین المللی به عنوان همکار کنوانسیون هستند - تشکل های غیر دولتی قوی و زیادی درسرتاسر جهان دراستای حفاظت از تالابها به کنوانسیون کمک می کنند.
 - ◀ ایجاد یک مکانیسم موثر برای حفاظت از رامسر سایتهایی که به دلایل مختلف درمعرض خطر اکولوژیکی هستند
 - ◀ کمک رسانی و راهنمایی به کشورها درسطح ملی و محلی برای حفاظت از تالاب
 - ◀ برگزاری روز جهانی تالابها درسرتاسرجهان در دوم فوریه هر سال
- آیا تمایل دارید که به مراسم چهلین سالگرد رامسر بپیوندید؟ می توانید به وب سایت www.ramsar.org/40-Anniversary مراجعه کنید و کلیه محصولات تولید شده مناسب برای این روز را از روی وب سایت دریافت نمایید .
- به زودی در روز جهانی تالابها بروشور کنوانسیون ارائه خواهد شد که درصورت تمایل به ترجمه به زبان هرکشور می توانید فایل آنرا دریافت کنید.

و جنگل‌ها

این کتابچه به هوارد زیر اشاره داشته است:

ما باور داریم که روز جهانی تالابها در سال ۲۰۱۱ فرصتی را ایجاد می کند که نگاهی داشته باشیم به تالابهای جنگلی و مزایایی که آنها برایمان دارند. همچنین جنگلهای حوزه آبریز خود را بررسی کنیم تا مطمئن شویم آب کافی و با کیفیت خوب وارد تالابها می گردد. امید داریم که کشورهای عضو کنوانسیون رامسر تالابهای جنگلی بیشتری را به عنوان تالابهای مهم به کنوانسیون معرفی کنند و این هدیه چهلمین سالگرد تولد کنوانسیون خواهد بود.

است وابسته به جنگلها است. همچنین کیفیت آب شیرین به وجود جنگلها بستگی دارد.

نقش جنگلها در عملکرد تالابها بسیار ساده است سلامت تالابها چه تالابهای جنگلی و چه سایر تالابها ارتباط نزدیکی با سلامت جنگل درحوزه آبریز دارد. از دست دادن و تخریب جنگل به معنای از دست دادن و تخریب تالابها می باشد.

با توجه به نقش حیاتی که جنگلها در زندگی ما دارند (برای آب، برای غذا، برای معیشت و غیره) بدون آنها چه جنگلهای خشکی و چه جنگلهای تالابی نمی توانیم زندگی کنیم.

تالابهای جنگلی و اهمیت و مزایای آنها: مانگروها، تورب زارها، جنگلهای آب شیرین: دارای تنوع زیستی بالایی می باشند که به ما کمک می کنند بتوانیم آبهای شیرین را مدیریت کنیم و خدماتی را در اختیار قرار می دهند از جمله نقش حیاتی آن در ذخیره کربن که برگ برنده در مقابل تغییرات اقلیم می باشد. برخلاف کارایی شان آنها معمولاً در معرض تهدید هستند که غالباً به صورت اثر توسعه، تبدیل اراضی و زهکشی صورت می پذیرد. نقش جنگلها - خشکی یا آبی- در زندگی ما و چرا باید از آنها حفاظت کنیم. دسترسی جهانی به آب شیرین که برای زندگی بشر حیاتی

منابع و ماخذ برای کسانی که نیاز به اطلاعات بیشتری دارند:

1. **Millenium Ecosystem Assessment Wetland Synthesis**. 2005. www.millenniumassessment.org/documents/document.358.aspx.pdf
2. Page, S., Hoschilo, A., Wosten, H., Jauhianen, J., Silvius, M., Rieley, J., Ritzema, H., Tansey, K., Graham, I., Vasander, H., and S. Limin (2009). **Restoration Ecology of Lowland Tropical Peatlands in South-east Asia - Current knowledge and future research directions**. *Ecosystems* (2009) 12: 888-905. www.springerlink.com/content/63g28g6777447834/fulltext.pdf
3. **World Atlas of Mangroves**. UNEP. 2010 www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=630&ArticleID=6645&I=en&t=long
4. **Global Biodiversity Outlook 3**. CBD. 2010. www.cbd.int/gbo3
5. **In the Front Line: shoreline protection and other ecosystem services from mangroves and coral reefs**. UNEP-WCMC. 2006. www.unep-wcmc.org/resources/PDFs/In_the_front_line.pdf
6. **Global Forest Resources Assessment 2010: Key Findings**. FAO. <http://foris.fao.org/static/data/fra2010/KeyFindings-en.pdf>
7. **The Natural Fix**. UNEP. www.grida.no/_res/site/file/publications/natural-fix/BioseqRRA_scr.pdf
8. **Water, Wetlands and Forests. A Review of Ecological, Economic and Policy Linkages**. CBD Technical Series No. 47 2009. www.cbd.int/doc/publications/cbd-ts-47-en.pdf
9. **A Good Practice Guide: Drinking Water, Biodiversity and Development**. CBD. 2010. www.unwater.org/worldwaterday/downloads/cbd-good-practice-guide-water-en.pdf
10. **Nature for Water: Protecting water-related ecosystems for sustainable development**. UNECE. 2005. www.unece.org/env/water/meetings/ecosystem/Brochure_final.pdf
11. Dye, P, and Jarman, C. (2004). **Water use by black wattle (Acacia mearnsii): implications for the link between removal of invading trees and catchment streamflow response**. *South African Journal of Science* 100: 40-44. www.dwaf.gov.za/wfw/docs/Dye&Jarman,2004.pdf
12. **Simply REDD: CIFOR's guide to forests, climate change and REDD**. CIFOR. 2009. www.cifor.cgiar.org/Knowledge/Publications/Detail?pid=2812
13. **Forests: the Green and REDD of Climate Change. UN-DESA Policy Brief No. 16**. 2009. www.un.org/esa/policy/policybriefs/policybrief16.pdf

سایر منابع مفید :

- **Forests and water**. FAO Forestry Paper 155. 2008. www.fao.org/docrep/011/i0410e/i0410e00.htm

All weblinks correct as at July 2010

روز جهانی تالابها ۲۰۱۱

تالابها و جنگلها

“هیچ چیزی زیباتر از چشم
انداز جنگل قبل از طلوع
آفتاب نیست.”

جرج واشنگتن

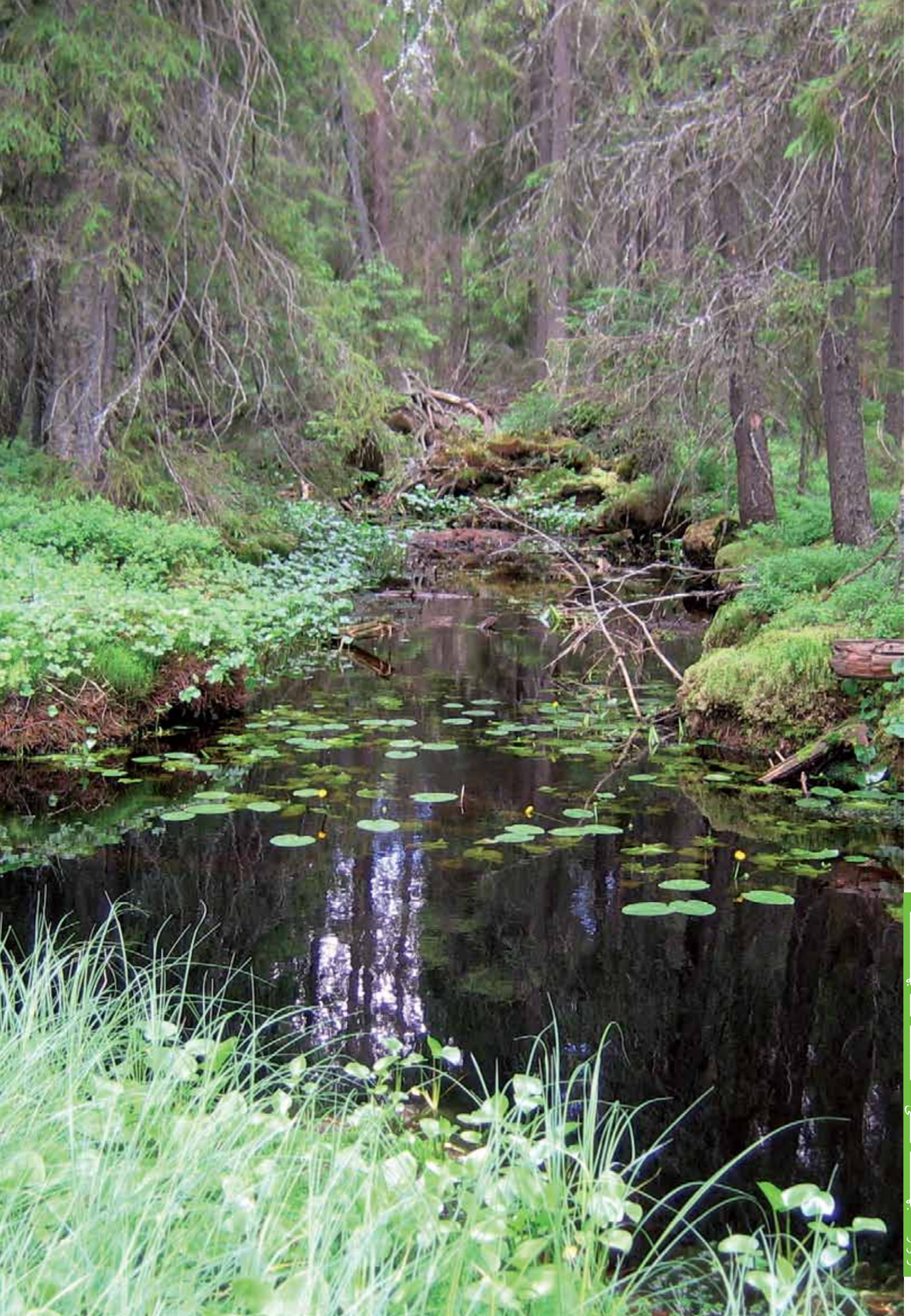
شعار امسال ما برای روز جهانی ۲۰۱۱ "تالابها و جنگلها" می باشد. این شعار خاصی برای ماست، زیرا که سازمان ملل متحد سال ۲۰۱۱ را سال جهانی جنگلها نامیده است. بنابراین فرصت ایده آلی برای کنوانسیون رامسر است تا تمرکز ویژه ای بر روی تالابهای جنگلی که اغلب اوقات

مخاطبین ما چه کسانی هستند؟

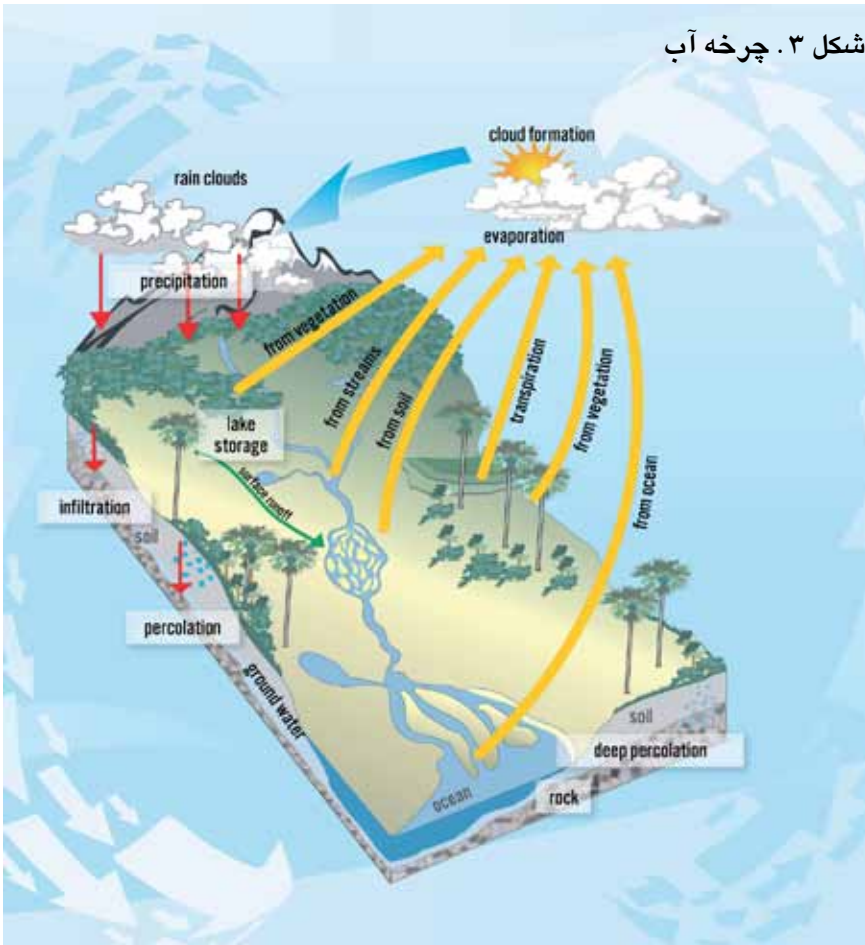
اصولا گروه هدف ما برای بروشور روز جهانی تالابها فعالان کلیدی در برگزاری روز جهانی تالابها در سراسر جهان می باشند. امسال به دنبال آن هستیم تا آگاهی عمومی را در نمایی وسیع تری از جنگلها و تالابها ایجاد نماییم تا به گسترش پیام ملی و محلی خود در رابطه با شعار امسال بپردازیم. البته این کتابچه برای هرکسی که توجه خاص به تالابها دارد و قادر است در مدیریت و درک درست از فواید تالاب تغییری ایجاد کند می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

در آب غوطه ورنند مانند جنگلهای مانگرو، جنگلهای سیلابی، جنگلهای تورب زاری و غیره داشته باشد.

چه زمانی مناسب تر از این که نگاهی جامع به اهمیت تالابها برای مردم داشته باشیم، برای آنانی که نزدیک این مناطق زندگی می کنند چرا که منافع زیادی از این مناطق به دست می آورند. همچنین فرصت مناسبی برای تمرکز بر روی تهدیدات بیشماری که این مناطق را به مخاطره می اندازد می باشد.

شکل ۳. چرخه آب

حوزه آبریز :

سطحی از زمین که آب باران و برف و یخهای ذوب شده پس از عبور از آن وارد بدنه‌ای از آب مثل رودخانه، دریاچه، ذخیره گاه، دهانه، و دریای می‌شود. حوزه آبریز شامل رودخانه‌ها و نهرهایی می‌شود که آب را هدایت می‌کنند و همچنین سطحی از زمین که آب از طریق آن جذب کانالها می‌شود. بنابراین حوزه‌های آبریز مثل یک قیف آب را از طریق کانالهایی وارد آبهای روان می‌کنند.

جنگلها و تغییرات اقلیم :

می‌شود. همچنین تخریب و از دست دادن جنگل یک ضرر دو جانبه است چرا که جنگلها باعث جذب دی اکسید کربن و ذخیره سازی آن می‌شوند. از طرف دیگر جنگلها فرصتی را برای سازگاری با تغییر اقلیم (به عنوان مثال از طریق جنگلکاری مانگروها) ایجاد می‌کنند و کاهش اثرات تغییر اقلیم باعث افزایش سازگاری اکوسیستم‌ها و مردم با این پدیده می‌شود.

جنگلها و مدیریت آنها نقش مهمی در مباحث تغییرات اقلیم دارند. ما در ابتدا اشاره ای داشتیم به اهمیت تالابهای جنگلی در جذب و ذخیره سازی کربن و در مقیاس وسیعتر جنگل، محاسبه شده که جنگل زدائی و تخریب جنگل باعث می‌شود سالانه حدود ۱۷ تا ۲۰ درصد از گازهای گلخانه‌ای که منبع اصلی ایجاد تغییرات اقلیم است تولید شود. به عبارت دیگر این مقدار بیش از مقدار گازی است که توسط بخش حمل و نقل جهانی تولید

REDD- کاهش گازهای ناشی از جنگل زدائی و تخریب جنگل در کشورهای در حال توسعه :

یک گروه جدید که نقش جنگلها را به عنوان منبع ذخیره کربن و جذب کننده دی اکسید کربن شناخته است. هدف آن برقراری ارتباط بین منابع مالی و فعالیتهای حفاظتی و مدیریت پایدار جنگلها و افزایش میزان ذخیره کربن از طریق گسترش جنگلها می‌باشد.

جنگل‌ها، تالاب‌ها و آب

یک ارتباط قوی

بدتر شود. اخیراً یک بررسی بر روی Fortune ۱۰۰۰ شرکت انجام شد که نشان داد ۴۰ درصد از شرکتها احساس می‌کنند کاهش آب می‌تواند تاثیر "شدید" و یا "فاجعه بار" بر روی تجارتشان نیز داشته باشد.

نقش خیلی کمتری دارند بنابراین سهم آنها در چرخه آب بسیار کم است. به طور خلاصه، در یک حوزه آبریز جنگلها دو نقش را ایفا می‌کنند. آنها هم بخش مهمی از چرخه آب هستند و هم تاثیر زیادی را بر روی نحوه جریان و جذب آب درحوزه دارند.

این نقش توضیح می‌دهد که چرا بسیاری از کشورها سرمایه‌گذاری زیادی بر روی حفاظت از جنگلها و حوزه آبریز می‌نمایند. یک مثال قدیمی از این "ارزش" شهر نیویورک است که به این نتیجه رسید که با سرمایه‌گذاری ۱ میلیون دلاری بر روی اقدامات مدیریتی و حفاظتی حوزه آبریز جنگلی، دیگر نیازی به هزینه ۴ تا ۶ میلیون دلار برای دستگاههای تصفیه آب نیست. در مثال دیگری از شهری کوچکتر ولی با اهمیت زیاد می‌توان به شهر بازل در کشور سوئیس اشاره نمود که آب رودخانه را با هدایت به سمت کانالهایی با پوشش جنگلی تصفیه می‌کند. با این روش دیگر نیازی به تصفیه آب شهر وجود ندارد. در سطح ملی استفاده از آب تصفیه نشده زیرزمینی که از حوزه‌های آبخیز جنگلی می‌آیند برای کشور سوئیس حدود ۶۴ میلیون دلار در سال بودجه ذخیره می‌کند. بنابراین مدیریت جنگلها به ما کمک می‌کند تا آب را برای مردم، برای کشاورزی، برای صنعت و برای تالابها مدیریت کنیم.

سالم می‌باشند، جنگلهای سالم به حمایت و حفاظت از تالابها کمک می‌کنند. آمار این مسئله را به وضوح نشان می‌دهد. کاهش آب شیرین و دسترسی محدود به آب، ۱-۲ میلیون نفر را تحت تاثیر قرار می‌دهد و شرایط در صورت عدم مدیریت محیط زیست می‌تواند

گردد (اگر تصفیه خوب و گرانت قیمت انجام نشود). از طرف دیگر جنگلها، حتی آنهایی که به خوبی مدیریت می‌شوند از آلودگی کمتری برخوردار هستند.

ولی مسئله تنها افزایش کیفیت آب نیست. جنگلهای خشکی و تالابی نقش مهمی در چرخه آبی جهان دارند. چرخه‌ای از آب شیرین که دنیای ما را زنده نگه می‌دارد (شکل ۳). جنگلها تاثیر زیادی بر روی سطح تبخیر و فراتراوش آب به هوا که در نهایت بر روی بارش تاثیر می‌گذارد، دارند. آنچه مهم است نه تنها نقش جنگلها در این چرخه بوده بلکه می‌توان گفت سایر پوشش‌های سطح زمین نمی‌توانند چنین اثری داشته باشند. بنابراین اراضی کشاورزی آبیاری شده نمی‌توانند همانند جنگلها آب زیادی را جذب و حفظ کنند و به لحاظ آنکه از نظر سطح تبخیر و تعرق آب به اتمسفر

امروزه دولتمردان بر روی مسئله آب متمرکز شده‌اند. با افزایش جمعیت جهانی، نیاز بیشتر به آب در زندگی امروزی، و افزایش تاثیرات تغییرات اقلیم دسترسی به آب شیرین تبدیل به یک بحران جهانی گشته است. منابع آب وابسته به تالابهای

جنگل‌ها و آب : آنچه باید بدانیم.

جنگلها نسبت به گیاهان کوتاهتر مثل علفزارها آب بیشتری مصرف می‌کنند، چرا که در آنها سرعت تبخیر بالاتر است. ولی خاک جنگل آب را راحت تر جذب و نگهداری می‌کند. اگرچه جنگلها، آبهای درحال جریان را که وارد سیستم‌های آبی می‌شوند را جذب می‌نمایند، ولی آنها از این آب برای تولید محصولات مفید استفاده می‌کنند. جنگلها همچنین باعث کاهش فرسایش خاک و در نتیجه افزایش کیفیت آب ذخیره شده می‌شوند: حفظ پوشش خوب جنگلی درحوزه‌های آبریز جنگلی موثرترین مکانیسم برای کاهش رسوب گذاری در تالابهای پایین دست می‌باشد همچنین باید اشاره داشت که بسیاری از کاربریهای دیگر از زمین (مثل کشاورزی، شهرسازی و توسعه صنعتی) تولید آلودگی می‌کنند که از طریق بارش‌ها وارد تالابها و در نهایت آب آشامیدنی می‌

درختان خوب و درختان بد

Black wattle یک گونه بومی استرالیا به عنوان یک منبع چوب با رشد سریع وارد بسیاری از کشورها شده است. این گونه می‌تواند به عنوان یک گونه مهاجم، گیاهان بومی را تهدید کند و باعث کاهش آب شود. در آفریقای جنوبی این گونه مهاجم در مناطق فشرده تر رشد می‌کند که جایگزین پوشش گیاهی طبیعی شده و بسته به شرایط، برداشت آن می‌تواند منجر به افزایش قابل ملاحظه آب شود. این مسئله برای کشورهایهایی که با کمبود آب مواجه هستند بسیار مهم است و روشی برای مدیریت آب در آفریقای جنوبی می‌باشد.

تالاب‌های جنگلی

منظور ما از تالابهای جنگلی چیست؟ برخی از جنگلها خشک هستند مانند جنگلهای خشکی ولی برخی دیگر غالبا در آب شناورند. کنوانسیون رامسر سیستم طبقه بندی خاصی جهت شناسایی تالابها برای ثبت رامسر سایتها (تالابهای با اهمیت بین المللی) دارد و در این نوع طبقه بندی سه نوع تالابهای جنگلی مشخص شده است:

تالابهای جنگلی جز و مدی:

شامل تالابهای مانگرو (حرا) تالابهای nipah و تالابهای جنگلی جزر و مدی آب شیرین.

رامسر سایت چیست؟

تمامی کشورهایی که عضو می باشند می بایستی حداقل یک تالاب با اهمیت بین المللی که تحت عنوان رامسر سایت خوانده می شود را ثبت کنند.

تالابهای پوشیده از درخت در آب

شیرین:

شامل جنگلهای آب شیرین، جنگلهای سیلابی فصلی و باتلاقهای درختی.

تورب زارهای جنگلی:

شامل جنگلهای توربی در حالی که بسیار مشکل است که تعداد تالابهای جنگلی جهان را ارزیابی کرد ولی می توان تعداد این جنگلها که تحت عنوان رامسر سایت به ثبت رسیده اند را مشخص نمود که شامل ۸۲۵ منطقه از ۱۸۹۱ رامسر سایت می باشد (تا جولای

۲۰۱۰) و مساحتی بیش از ۷۹ میلیون هکتار را پوشش می دهند که به طور کلی می توان گفت که حداقل حدود ۵۳ درصد از رامسر سایتهای جهانی را تشکیل می دهند. هر سه طبقه به طور کلی تالابهای جنگلی خوانده میشوند و هر نوع تالابی که پوشش جنگلی داشته باشد در این طبقه قرار می گیرد. اندازه درختان تالابهای جنگلی از ۱ تا ۲ متر تا ارتفاع ۵۰ متر متغیر می باشد. تالابهای جنگلی داخل خشکی از حوزه آبخیز محافظت می کنند در حالی که تالابهای جنگلی ساحلی از سواحل در مقابل طوفانها و بالا آمدن سطح دریا در برخی موارد حفاظت می کنند. تمامی تالابهای جنگلی محل تولید ماهیان و بسیاری از غذاهای آبی جانورانی و گیاهان که توسط انسانها در سراسر جهان مورد استفاده قرار می گیرد می باشند. این مناطق زیستگاههای متنوعی برای طیف گسترده ای از گونه های گیاهی و جانوری که به عنوان تنوع زیستی با اهمیت بین المللی شناخته می شود را فراهم می نماید و همچنین معیشت جوامع محلی را تامین می کنند. به طور کلی ارزش اقتصادی خدماتی که توسط تالابهای جنگلی فراهم میشود بسیار بیشتر از فواید کوتاه مدتی است که مورد استفاده قرار می گیرد.

واضح است که تالابهای جنگلی منبع ذخیره خاصی برای کربن می باشند. نابودی آنها می

تالابها چیستند؟

مناطق آبی موقت و یا دائمی مانند دریاچه ها، رودخانه ها، استخرها، باتلاقها، مرداب ها، تورب زارها، جنگلهای حرا، دریاچه های شور، سواحل شنی، سواحل مرجانی وغیره.

تواند مقدار زیادی کربن را وارد اتمسفر کند و فرصت نگهداری کربن برای آینده (تثبیت کربن) را کاهش دهد و بر مصیبت های موجود تغییر اقلیم در جهان بیافزاید. شکل ۱ نشان می دهد که چه مقدار از ذخیره کربن در اثر از بین رفتن تالابهای جنگلی (و دیگر تالابها) به علت سو مدیریت و عدم کارایی کیفیت از بین می رود.

چه تهدیداتی برای این نوع تالابها وجود دارد؟ نیاز به زمین برای توسعه شهری، کشاورزی و کشت آبی، استخراج نفت، برداشت بی رویه آب در بالا دست و غیره، همچنین دیگر تهدیداتی که دیگر انواع تالابها را تهدید می کند.

[توربزارهای جنگل

یک منطقه اکولوژیکی و هیدرولوژیکی مشترک حفاظت و مدیریت می شود. با توجه به جمعیت انسانی پراکنده اطراف این مناطق، جمع آوری تمشک، شکار و ماهیگیری تاثیر کمی بر اکوسیستم تالاب می گذارد.

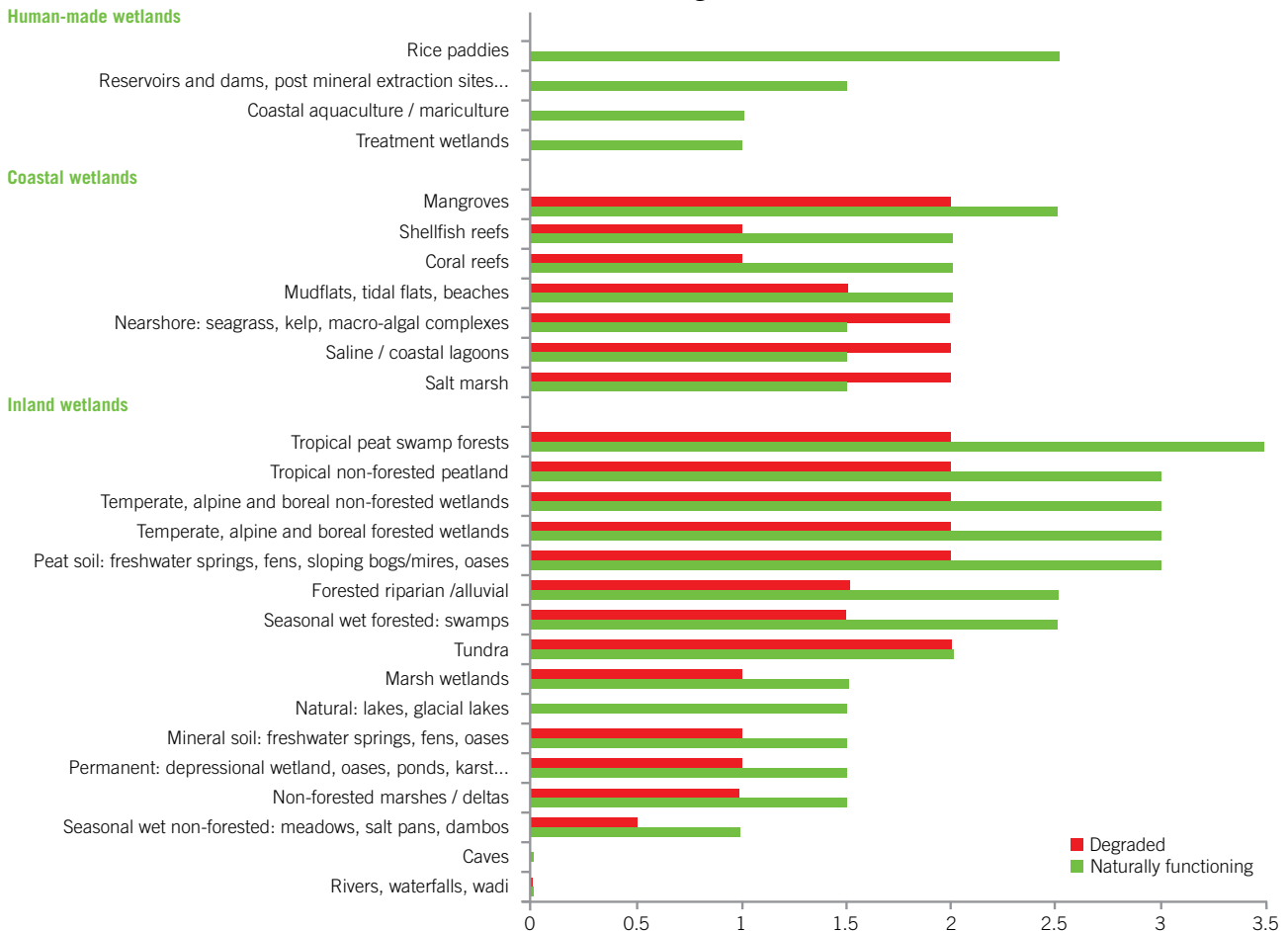
دسترسی کم مردم به این تالاب به خاطر فاصله زیاد از آن (همینطور در مورد مردم محلی) منجر به ایجاد منافع زیادی برای آنها شده زیرا که این تالاب سالم نقش مهمی در ابقاء کیفیت آب در منطقه و مخازن آبی دارد. یکی دیگر از نکات مهم در مورد این تالاب تنوع بالای گونه های جانوری و گیاهی است که در این تورب زار به پایداری رسیده اند و شامل تعداد زیادی از پستانداران مانند گرگ، خرس قهوه ای، گوزن شمالی و بسیاری از گونه های پرندگان، شامل پرندگان در خطر انقراض می باشد.

تنوع زیستی بسیار مهم و با اهمیت بوده و گونه های مهمی همچون ببر سوماترایی و Malay tapir را در خود جای داده است. Berbak نقش مهمی در ذخیره کربن و جریان مداوم آب بازی می کند. حتی در داخل منطقه حفاظت شده آتش سوزی و قطع غیر قانونی درختان جریمه های سنگینی در طول سالیان دراز داشته است. سازمان بین المللی تالابها (Wetland International) کار مداومی را برای دستیابی به یک تعادل پایدار بین فعالیتهای مردمی که در اطراف این منطقه زندگی می کنند و این اکوسیستم توریبی منحصر بفرد انجام می دهد. در مقایسه با این سایت در معرض تهدید، یک تالاب بین مرزی در شمال اروپا با مساحتی بالغ بر ۱۷۵۷۵ هکتار با پوشش تورب زاری جنگلی و غیر جنگلی وجود دارد. این منطقه شامل سه رامسر سایت متصل به هم می باشد که دو تالاب در کشور استونی و یک تالاب در کشور لیتوانی قرار دارد و توسط دو کشور به ثبت رسیده و تحت عنوان

تورب زارها (چه جنگلی چه غیر جنگلی) ذخیره گاه مناسبی برای کربن بوده و منطقه وسیعی از جهان را پوشش می دهند. به طور جهانی برآورد می شود که ۴۰۰ میلیون هکتار تورب زار در ۱۷۳ کشور وجود دارد.

یادآور می شویم که پهناورترین تورب زارهای جنگلی در شمال اروپا، روسیه و کانادا وجود دارد و همچنین مناطق با اهمیتی از تورب زارهای جنگلی در جنوب شرق آسیا که حفاظت از مناطق با پوشش گیاهی در سطح بالایی می باشد، وجود دارد. بررسیهای اخیر نشان داده که ۱۳ میلیون هکتار از ۲۷ میلیون هکتار در جنوب شرق آسیا جنگل زدایی شده و این امر عمدتاً به دلیل استخراج روغن خرما و گسترش مزارع برنج و پروژه های تغییر کاربری بوده است. Berbak یک رامسر سایت با وسعت ۱۷۵ هزار هکتار یکی از بزرگترین تورب زارهای جنگلی در کشور سوماترا و در منطقه می باشد. این رامسر سایت از نظر

شکل ۱. ارزیابی مقایسه ای ذخیره کربن در انواع تالابها

From Achieving Carbon Offsets through Mangroves and Other Wetlands available here: www.ramsar.org/pdf/DFN_report_Final.pdf

توجه ویژه : جنگل‌های ریپارین (RIPARIAN)

جنگلهای Riparian در اطراف رودخانه‌ها، نهرها و دریاچه‌ها وجود دارند

- ◀ تثبیت سواحل و کاهش فرسایش
- ◀ جلوگیری از ورود رسوبات به آب
- ◀ کاهش سرعت حرکت آب پس از طوفان
- ◀ کاهش ترکیبات مضر (مثل سموم و آفت کش‌ها)
- ◀ افزایش جمعیت حشرات آبی و در نتیجه افزایش کیفیت آب
- ◀ ایجاد سایه و کاهش دمای آب
- ◀ تولید برگ و میوه و ورود به زنجیره غذایی

[چرا مهم است ؟]

بر اساس محاسبات، جنگل‌ها به معیشت ۱٫۶ میلیارد نفر کمک می‌کنند و بیش از ۲ میلیارد نفر نیز از سوخت‌های فسیلی عمدتاً چوب برای آشپزی و گرمایش خانه‌هایشان استفاده نمی‌کنند.

در اینجا اشاره ای داریم به خدماتی که جنگل‌ها ارائه می‌کنند.

۳۰ درصد از جنگل‌ها در دنیا به عنوان منبع تولید محصولات چوبی و غیر چوبی استفاده می‌شوند و این شامل چوب برای ساخت وساز و سوخت می‌باشد

در حال حاضر ۱۲ درصد از کل جنگل‌ها در دنیا به منظور حفظ تنوع زیستی شان در شرایط حفاظت شده می‌باشند پارک‌های ملی، ذخیره گاه‌ها مناطق بکر و سایر مناطق حفاظت شده بیش از ۱۰ درصد از کل مساحت جنگلی در بسیاری از کشورها و مناطق می‌باشد.

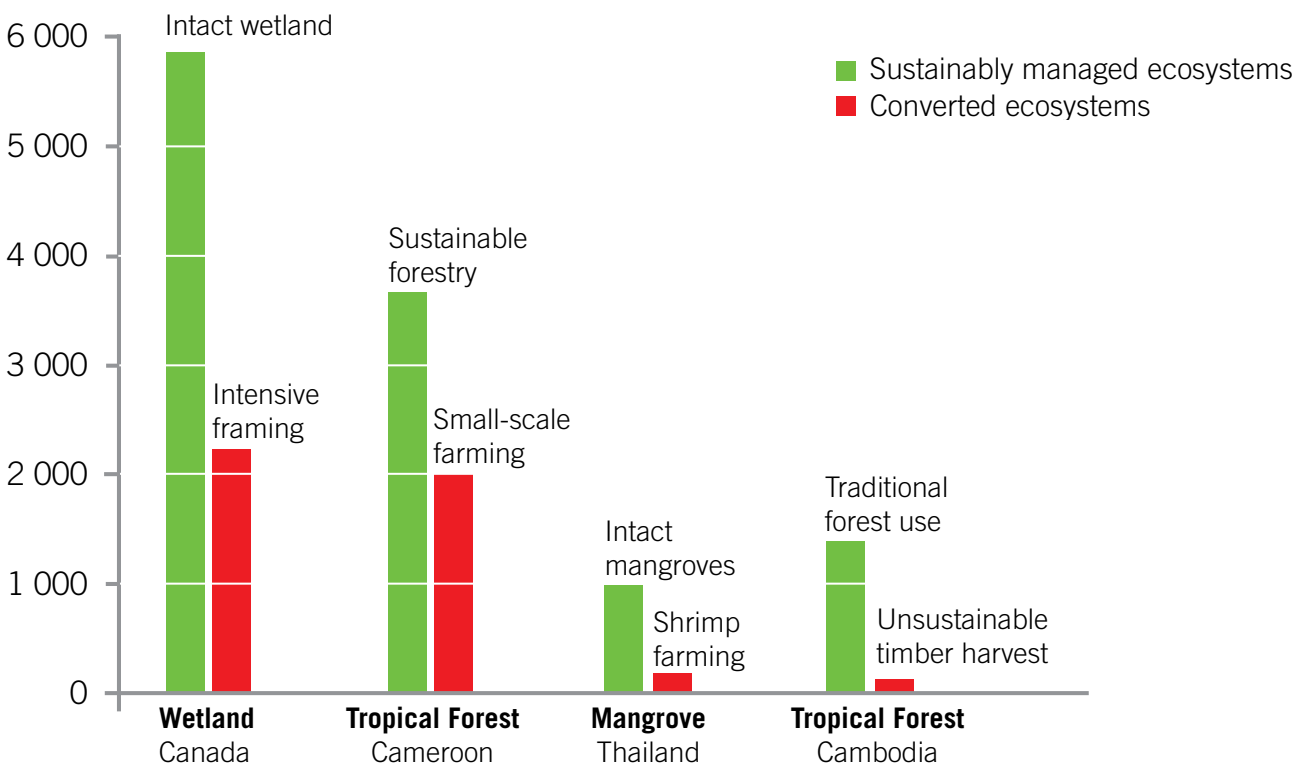
ولی بسیاری نیز محصولات غیر چوبی مثل غذا تولید می‌کنند و همچنین آب تمیز توسط جنگل‌ها تامین می‌شود. جنگل‌ها می‌توانند عسل و میوه تولید نموده و محصولات غیر چوبی و ماهیان نیز از آنها بدست می‌آیند.

جنگل‌ها مزایای بسیاری برای مردم دارند. از جمله آنها می‌توان به کنترل سیلاب‌های محلی، حفاظت در برابر فرسایش بادی و خاکی، کاهش آلودگی هوا، حفاظت در برابر بهمن در مناطق کوهستانی، حفاظت در برابر طوفان در مناطق ساحلی و ایجاد فرصت‌های تفریحی در برخی مناطق اشاره نمود.

جنگل‌ها زیستگاه گونه‌های متنوع و جالبی می‌باشند. حدود ۸۰ درصد از تنوع زیستی خشکی در زیستگاه‌های جنگلی وجود دارد. همچنین جنگل‌ها نقش مهمی در کاهش و سازگاری با شرایط تغییر اقلیم دارند، جنگل‌های استوایی و نیمه استوایی منبع غنی ذخیره کربن هستند پس از آن جنگل‌های boreal قرار دارند و سپس جنگل‌های temperate می‌باشند. به طور کل جنگل‌ها تقریباً ۶۰ درصد از کل کربن خشکی جهان را ذخیره می‌کنند.

تمام جنگل‌ها این مزایا را به مردم ارائه نمی‌کنند بلکه کلیه جنگل‌های طبیعی یکسری مزایایی دارند که به آن خدمات اکوسیستم گفته می‌شود. بنابراین از دست دادن آنها توسط تبدیلشان به سایر استفاده‌ها (مثل کشاورزی و شهرسازی) و حتی تخریب آنها در اثر برداشتهای مخرب به معنای از دست دادن خدمات آنها می‌باشد. ارزش گذاری اقتصادی بر روی این خدمات همانگونه که در شکل ۲ نشان می‌دهد مثالی از سه نوع جنگلی است که مدیریت صحیح و تبدیل آن می‌تواند در کاهش ارزش اقتصادی‌شان موثر باشد.

شکل ۲. ارزش خالص کنونی به دلار در هر هکتار

Source : Millennium Ecosystem Assessment

The 12,800 hectare Losiny Ostrov National Park is located very close to the city of Moscow and includes coniferous and birch forests on peatland; this area is the source of the Yauza and Pekhora rivers.

[جنگل‌های پوشیده از آب شیرین]

[مانگروها]

اینجا جنگل‌های سیلابی هستند که فصلی یا دائمی می‌باشند و از آب شیرین پوشیده شده‌اند و در تمامی جهان از منطقه حاره‌ای تا معتدل و تا قطبی وجود دارند. رودخانه Orinoco که در برزیل، کلمبیا و ونزوئلا جریان دارد، بسیار شگفت‌انگیز می‌باشد. این رودخانه در برخی از مواقع سال سرریز شده و یکی از بزرگترین و قابل توجه‌ترین جنگل‌های سیلابی را در جهان به وجود می‌آورد. این جنگل باتلاقی به نام varzea بیش از ۱۰۰۰ گونه از ماهیان و گونه‌های با اهمیت جانوری و گیاهی شامل گونه‌های در خطر انقراض از قبیل کروکودیل Orinoco و شنگ Giant می‌شود. خاک حاصلخیز باعث جذب دامداران و کشاورزان شده و متأسفانه این سیستم از تهدیدات همیشگی موجود شامل ایجاد سدها و پروژه‌های آبی و رسوب حاصل از جنگل‌زدایی و فعالیتهای معدنی رنج می‌برد.

یکی دیگر از نمونه‌های جنگل‌های سیلابی Mampirava می‌باشد که برای توسعه پایدار اختصاص داده شده است. یک رامسر سایت ۱/۱۲۴/۰۰۰ هکتاری است که در کشور برزیل از شاخه‌ای از آمازون تغذیه می‌شود. از سرآغاز حیات هدف ویژه‌ای داشته: پایداری جوامع محلی و فنون مدیریت سنتی آنها و همچنین تنوع زیستی منحصر به فرد. مثال مشابه از کاربری متعدد انسانی ذخیره‌گاه حیات وحش ملی Okefenokee می‌باشد. یک رامسر سایت ۶۳۵/۱۶۲ هکتاری در آمریکا این دومین مجموعه تالاب بزرگ در ایالت متحده بوده و شامل مناطق با ارزشی از جنگل‌های سرو سیلابی می‌باشد. این ذخیره‌گاه در سال حدود ۴۰۰/۰۰۰ بازدیدکننده دارد که به منظور پیاده‌روی، قایقرانی، کمپینگ و بسیاری از فعالیت‌های پایدار دیگر از این منطقه استفاده می‌کنند.

مانگروها یا جنگلهای حرا در ۱۲۳ کشور جهان در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری یافت می‌شوند. براساس برآورد برخی از کارشناسان از سال ۱۹۸۰ تا سال ۲۰۰۵، ۲۰ درصد از جنگلهای مانگرو کاهش یافته‌اند که علت اصلی آنها تغییر کاربری آنان به زمین‌های کشت آبی (برای ماهیان، میگو، خرچنگ و غیره)، کشاورزی و توسعه زمین‌های شهری بوده است. این تهدید در مورد بیش از ۲۰۰ منطقه مانگروی دیگر که تحت عنوان رامسر سایت به ثبت رسیده‌اند وجود دارد. با قرار دادن این نابودی‌ها در یک هفته در یک دور نما برآورد می‌شود که بین ۲۰۰۰ تا ۹۰۰۰ دلار در هر هکتار تولید سالانه مانگروها بیش از کاربری‌های جایگزین از قبیل زمین‌های کشاورزی آبی باشد.

امروزه جنگلهای مانگرو بیشتر برای حفاظت مورد توجه دولتها هستند و این مسئله نه تنها به خاطر محصولات متنوع و معیشتی است که ایجاد می‌کنند بلکه به دلیل حفاظت از نوار ساحلی می‌باشد، چرا که در اغلب مناطق تغییرات اقلیم باعث افزایش طوفانهای ساحلی گشته است. بعنوان مثال کشور ویتنام ۱ میلیون دلار را برای کاشت ۱۲ هزار هکتار از جنگلهای مانگرو اختصاص داد و در ازای آن ۷ میلیون دلار از هزینه‌های سالانه اش برای سد سازی و نگهداری

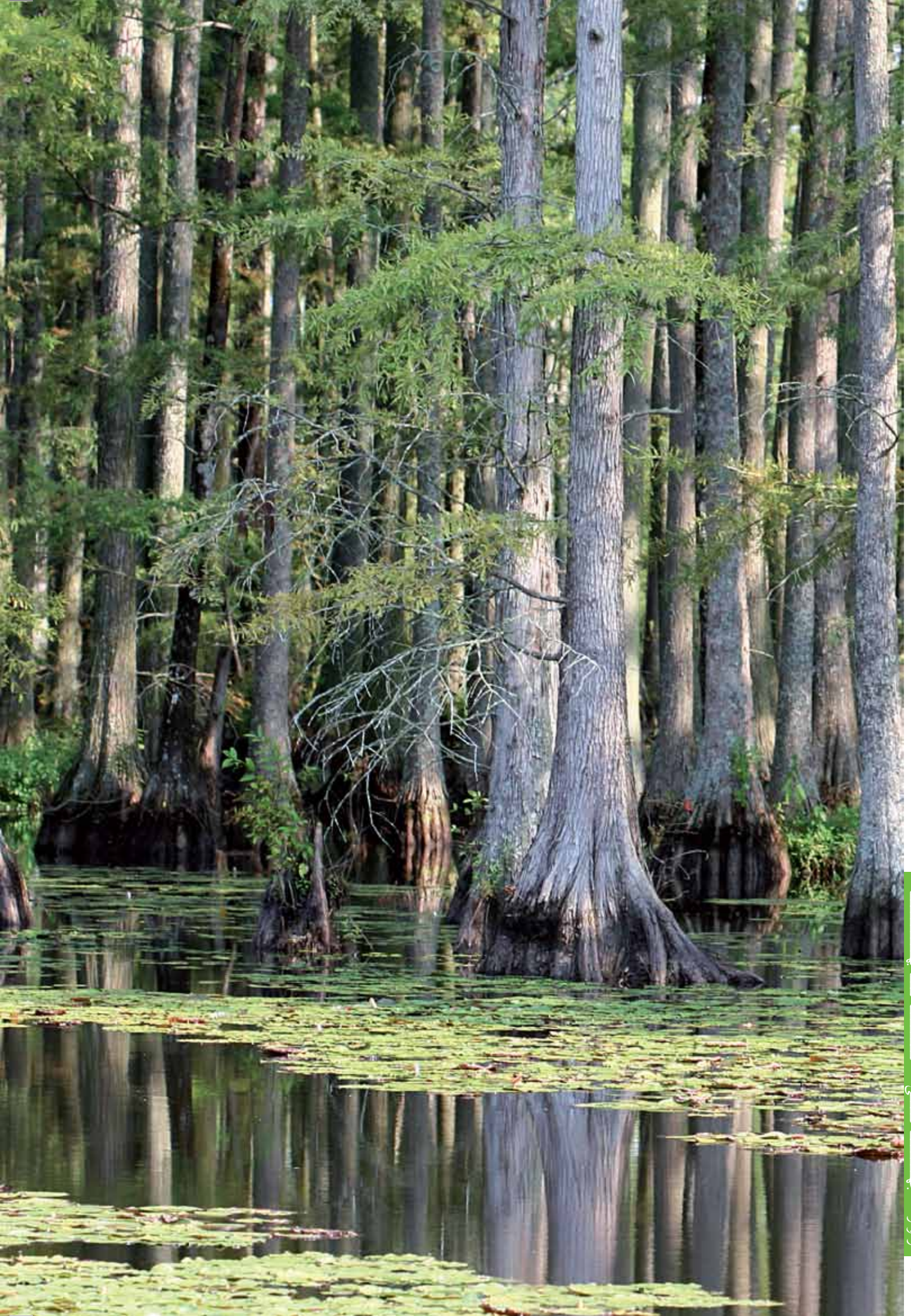
و حفاظت از ساحل و حفظ معیشت مردم کاسته شد.

اگر چه همچنان دعوا برای تبدیل جنگلهای مانگرو به ساخت و سازهای ساحلی و کشت آبی ادامه دارد خبرخوشحال‌کننده آن است که سرعت از بین رفتن مانگروها در سالهای اخیر به جز در آسیا به شدت کاهش یافته است. به علاوه تلاشها برای احیای جنگلهای در سالهای اخیر منجر به کاشت ۴۰۰ هزار هکتار از این جنگلها شده است که به نفع مردم و حیات وحش می‌باشد.

پنجمین سایت رامسر در کشور کامرون، ریودل ری (Rio Del Rey)، منطقه جالبی است با وسعت ۱۶۵ هزار هکتار که نیمی از پوشش جنگلهای مانگروی کشور در این منطقه قرار دارد و با یک منطقه مانگروی بزرگ دیگر در آنطرف مرز در کشور نیجریه همجوار است. ریودل ری (Rio Del Rey) نه تنها زیستگاهی برای گونه‌های مختلف بومی و در معرض تهدید مثل قورباغه Goliath (قورباغه بزرگی با وزن ۳ کیلوگرم) می‌باشد بلکه وجود دهانه رودخانه در این منطقه خدمات بیشتری را ارائه می‌نماید. نقش این سایت در ایجاد زیستگاهی مناسب برای ماهیان، حفاظت از نوار ساحلی، تامین ماهی، چوب و سایر محصولات کمک‌کننده به اقتصاد محلی و همچنین ارزشهای هیدرولوژیکی آن در تامین منابع آبهای زیرزمینی، این منطقه را به یک اکوسیستم با ارزش برای کل کشور تبدیل نموده است.

عکس: سایت رامسر Cienga Grande de Santa Marta با وسعت ۴۰۰ هزار هکتار در کشور کلمبیا مهمترین و بزرگترین منطقه مانگروی در سواحل کارائیب کلمبیا می‌باشد که برای ماهیگیری محلی و تنوع زیستی حیاتی است.

جنگل‌ها : نگاهی به تصویر بزرگتر

ما در ابتدا نگاهی به تالابهای جنگلی داشتیم چرا که شعار و توجه امسال کنوانسیون رامسر است ولی بسیار مهم است که نگاهی جامع‌تر به جنگل‌ها داشته باشیم و دلیل آنرا در مطالب زیر خواهید خواند.

اولا به یک نکته که توسط گروه جنگلهای سازمان ملل متحد ارائه شده اشاره می‌کنیم:

روزانه حدود ۳۵۰ کیلومتر مربع از جنگل‌ها در سطح جهان در حال تخریب است. تبدیل جنگل‌ها به اراضی کشاورزی، برداشت غیر پایدار چوب، عدم مدیریت اراضی و ایجاد سکونتگاه‌ها دلایل اصلی این تخریب است.

آیا این اتفاق مهمی است؟ اگر غذای ما از اراضی کشاورزی تامین شود و مقداری از اراضی جنگلی را نیز برای تامین چوب و کاغذ در اختیار داشته باشیم، بنابراین دیگر چه نیازی به مناطق وسیع جنگلی داریم؟ در واقعیت این چنین نیست!

جنگل‌ها و مردم

در حال حاضر بیش از ۴ بلیون هکتار از جنگل‌ها در جهان وجود دارد. این وسعت ۳۱ درصد از کل سطح زمین و حدود ۰/۶ هکتار بر نفر است. بنظر زیاد می‌رسد ولی بیش از نیمی از این مناطق جنگلی تنها در کشور برزیل، کانادا، چین، روسیه و آمریکا قرار دارند. در سطح جهان سرعت تخریب جنگل‌ها در حال کاهش است. بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰، ۱۳۰ هزار کیلومتر مربع از جنگل‌ها (وسعتی برابر اندازه کشور یونان و یا ۲ برابر کشور سریلانکا)

جنگل خشک - جنگل آبی

بیشتر جنگلهای ما خشکی هستند ولی برخی از آنها تالابهای جنگلی می‌باشند. خشکی یا آبی، جنگل‌ها نقش مهمی برای مردم دارند.

چرا جنگل‌ها را از بین ه ببریم؟

دلایل مختلفی وجود دارد ولی معمولا علت آن تبدیل اراضی جنگلی به اراضی کشاورزی برای حمایت از رشد جمعیت، تامین نیاز روز افزون جمعیت به چوب و در بسیاری از کشورها برای تبدیل به مناطق شهری و سکونت مردم می‌باشد به علاوه، ضعف مدیریت در جنگل‌ها بر روی عملکرد آنها تاثیر داشته است.

هرساله از بین رفته‌اند. اگرچه این آمار نسبت به دهه ۱۹۹۵ که هرساله حدود ۱۶۰ هزار کیلو متر مربع از جنگلهای از بین می‌رفتند، پیشرفت محسوب می‌شود ولی همچنان یک تخریب بزرگ به حساب می‌آید. همزمان احیای جنگل‌ها در سطوح وسیع به این کاهش کمک میکند. احیای جنگل‌ها در برخی از کشورها منجر به کاهش تخریب مساحت جنگل‌ها و درختان شده است به طوریکه جنگلهای دست کاشت حدود ۷ درصد (یا ۲۶۴ میلیون هکتار) از کل مساحت جنگلی می‌باشد.